

Messadi pertuccont credit supplementar illuminaziun da LED els centers dils vitgs

Preziada presidenta dil parlament

Stimadas parlamentarias, stimai parlamentararis

A caschun dalla sesida dil parlament dils 28 d'avrel 2021 ha il parlament communal approbau in credit ell'altezia da 970'000 francs per la midada dall'illuminaziun publica sin LED. Tenor il concept da LED, il qual era vegnius presentaus lezza gada, era sulet in tip da cazzolas previus per igl entir intschess communal cun excepziun dil marcau vegl da Glion. Ella realisaziun eis ei ussa semussau ch'il tip da cazzolas tscharniu ei in tgierp jester els centers historics dils vitgs. Per render giustia allas pretensiuns dallas zonas da protecziun dil maletg dil vitg, duei vegnir duvrau en quels in different tip da cazzolas ch'ei intec pli cars. Quei pretenda in credit supplementar ell'altezia da 115'000 francs.

Situaziun da partenza e finamira

En tut ein 769 cazzolas da via montadas en vischnaunca. Tenor il concept oriund eis ei previu da remplazzar tut las cazzolas aunc buca LED cun il model da LED iFux. Tier tal model settracta ei d'ina concepziun moderna che para plitost tecnica. Entochen oz ein totalmein 277 cazzolas vegnidas remplazzadas cun il model iFux. 195 cazzolas ein gia avon vegnidas midadas sin models da LED pli vegls e vegnan pér remplazzadas cun il niev tip da cazzolas a caschun d'in defect futur. Per las ulteriuras 297 cazzolas era in remplazzament cun il model iFux previus.

Ils centers da tut ils vitgs ein indicai egl inventari federal dils loghens svizzers digns da protecziun ISOS. Castrisch, Luven, Duvin ed il marcau vegl da Glion han perfin maletgs dil vitg d'impurtonza naziunala. Igl ISOS giudichescha ils maletgs dil vitg tenor criteris ch'ei unificai ell'entira Svizra ed indichescha ils habitadis ils pli custeivels dalla tiara. El ei in'impurtonza basa da planisaziun per la confederaziun, cantuns e vischnauncas e segirescha in svilup dil habitadi da gronda qualitat. Ils extracts digl ISOS per ils singuls vitgs sco era ils artechels determinonts ellas leschas dalla vischnaunca e dil cantun Grischun sutlingieschan l'impurtonza d'ina gestiun d'aula qualitat concepziunala per la tscherna dall'illuminaziun.

Medemamein ha la vischnaunca fixau el maletg empalont dil territori communal (MTC) ch'ei vala da drizzar l'attenziun sin l'infrastructura publica, la quala influenzescha la fatscha dil spazi public, per che lezza cumpari buca sco tgierp jester disturbont.

Per quei motiv duei il concept da LED vegnir adattaus punctual. Igl ei previu d'installar els centers dils vitgs in tip da cazzolas che va meglier a prau cun il maletg dil vitg. Ellas fracziuns Castrisch, Sevgein e Riein ei la midada gia succedida. Leu vegnessen las iFux gia installadas mantenidas e pér remplazzadas cun il niev tip da cazzolas adattau sch'in remplazzament ei necessari. En ils ulteriurs centers dils vitgs vegness il tip da cazzolas RICHARD dalla fatschenta Leipziger Leuchten ni in model semegliant installaus.

Cuosts

Ilis cuosts per il model da standard muntan ad 850 francs (incl. TPV) per latiarna. Il tip da cazzolas previu per ils centers dils vitgs cuosta denton rodund 1'750 francs (incl. TPV).

Tenor il stan da planisaziun actual vegnan en tut 125 cazzolas remplazzadas cun il model d'aulta qualitat concepziunala RICHARD ni in tip semegliant. Il surpli da cuosts en cumparegliaziun cun il model da standard muntassen per consequenza a rodund 115'000 francs (incl. TPV).

Proposta

Sin fundament dallas explicaziuns precedentas fa la suprastanza communal la suandonta proposta al parlament communal:

Approbaziun d'in credit supplementar «models da cazzolas da LED els centers dils vitgs» ell'altezia da CHF 115'000 (incl. TPV) plus in'eventuala carischia.

Ilanz/Glion, ils 4 d'october 2022

Suprastanza communal Ilanz/Glion